

Η ΠΑΛΗΑ ΑΘΗΝΑ ΕΛΛΑΔΗ

Ραδιοφωνική έκπομπή διά
τὴν 28 Φεβρουαρίου 1971
ἡμέραν ΚΥΡΙΑΚΗΝ
καὶ ὥραν : 9.45 - 10.15

Τὴν ἐκπομπὴν παρουσιάζουν ὁ ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ καὶ ὁ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ. Τραγουδοῦ ἡ ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ.

105

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἄγαπητέ μου Γιάγκο, σήμερα τελευταία Κυριακὴ τοῦ Καρναβαλιού καὶ σκολᾶμε ἀπὸ τὴς ἀποκριάτικες ἀναμνήσεις τῆς παλιᾶς Ἀθήνας.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ὅμως φαντάζομαι ὅτι αὐτὴ ἡ ~~βασίς~~^{τρίτη} καὶ τελευταία ἐβδομάδα τῆς Ἀποκριᾶς θὰ ἦταν ἡ πιὸ ἐντονη, ἡ πιὸ θορυβώδης ἀπ' ὅλες τὴς ἄλλες.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολύ φυσικό αὐτό. Ἡ πιερὴ ἀλήθεια εἶναι...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ὑπάρχει καὶ ἀλήθεια πιερὴ στὴν ἱστορία τῆς Ἀποκριᾶς ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Παντοῦ καὶ πάντα ὑπάρχει μιὰ πιερὴ ἀλήθεια. Καὶ στὴν ἱστορία τοῦ Καρναβαλιού τῆς παλιᾶς Ἀθήνας, ἡ πιερὴ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἡ κλομοιριά καὶ ἡ ἐπαιτεία παίζανε τὸν πρῶτο ρόλο...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Αὐτό δέν τό καταλαβαίνω. Εἶπε ὅτι ἡ κλομοιριά καὶ ἡ ἐπαιτεία παίζανε τὸν πρῶτο ρόλο στὸ παλιὸ ἀθηναϊκὸ Καρναβάλι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναι. Τί φαντάζεσαι δηλαδή Γιάγκο ; Ὅτι κάθε φουκαριᾶς ἀθηναῖος ἐβγαίνει στοὺς δρόμους μουντζουρωμένος ἢ ἀλευρωμένος γιὰ νὰ διασκεδάσῃ ὁ ἑῷος ; Βέβαια δέν ἦτανε λίγοι πού μασκαρευόντουσαν γιὰ προσωπικὴ τους διασκέδαση, μὰ δέν ἦτανε καὶ λίγοι πού βγαίνανε στοὺς δρόμους καὶ τὰ σινιάκια κάνοντας τὸ γαϊδουράκι, τὴν πάπια, τὴν γναμήλα, τὸ γαϊτανάκι, κάνοντας τὸν παραγκιόζη ἢ δίνοντας παραστάσεις μὲ τὸν θασουλή γιὰ νὰ μαζέ-

ζουν πενταροδεκάρες πού καμμιά φορά φτάνανε σέ ύψος πενήντα καί ένατό δραχμών σέ μιá μέρα...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καί ένατό δραχμές τήν έποχή εκείνη, ήτανε ποσόν πού έξασφάλιζε τήν ζωή μιās φτωχής οίκογένειας γιά ένα μήνα ίσως.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Έτσι είναι. Λοιπόν υπήρχαν άνθρωποι φουκαράδες πού έκαναν αύτήν τήν δουλειά συστηματικά, σχεδόν δυό φορές τόν μήνα.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Τί έννοεΐς λέγοντας δυό φορές τόν μήνα ; "Οτι κάθε μήνα γινόντουσαν Καρναβάλια στήν 'Αθήνα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι Καρναβάλια, μά οι άνθρωποι αύτοί, συμπολίτες φουκαράδες ξέρανε άπ'έξω κι'έναντατώτά όλα τά πανηγύρια τής 'Ελλάδος. Δυό τέτοια πανηγύρια είχανε στήν 'Αθήνα : Τής 'Αγίας Μαρίας στό θησεΐον καί του 'Αγίου Παντελεήμονος στήν όδόν 'Αχαρνών. Μεγάλα πανηγύρια καί τά δυό. Σ'αύτά έβλεπεζ' ότι ήθελες... Πλανοδίους πωλητάς γιά χιλιάδες μικροπράγματα, πλανοδίους ζαχαροπλάστες καί πλανόδια θεάματα. Όλοι αύτοί οι φουκαράδες ζούσανε άπό τά πανηγύρια στά διάφορα χωριά τής 'Ελλάδος. Πανηγύρι του "Αη Γιάννη του Καφοκαλυβίτη στό Κοντοσιάλι νά ποθμε, πανηγύρι τής Παναγίας τής Μεγαλο-έλεούσας στήν Παληοχώρα του Γυθείου, πανηγύρι του "Αη Λιᾶ Σκουντουφλι του Βόλου... καί τρέχανε όλοι αύτοί στά πανηγύρια γιά νά προσφέρουν τό πλανόδιο θεάμα. Κι'άν θέλεις νά ξέρεις κάτι Γιάγιο, άπ'αυτούς βγήκε ή κοινή φρασις σήμερα : Αύτός είναι γιά τά πανηγύρια...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Έχεις δίκαιο : Αύτός είναι γιά τά πανηγύρια... Τό λέμε άκόμη σήμερα γιά κάποιον πού κάνει άνοησίες, πού κάνει τρέλλες πού γίνεται θεάμα καί άκρόαμα. Αύτός είναι γιά τά πανηγύρια. Κι'έπειδή τό Καρναβάλι τής παληᾶς 'Αθήνας ήτανε ένα μεγάλο πανηγύρι πού κρατούσε τρεις εβδομάδες, ήτανε φυσικό όλοι αύτοί πού θέλανε νά βγάλουνε κάτι άπό τό πανηγύρι του Καρναβαλιού, νά χύνωνται στους δρόμους καθέννας μέ τόν τρόπο του.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σκέφου Γιάννο ότι οι πλανόδιοι πωληταί φαγωσίμων, κουλουρ-
τσηδες, στραγαλατσηδες, ζαχαροπλάστες με μπαλαβάφες και
καταΐφια, οι πλανόδιοι πωληταί λεμονάδας και ύσπατης βυσινά-
δας με τό " κρυσό είναι μπουζι - γλυκό σαν τό καρπύζι ", οι
άλλοι με τό μελέμι... οι περιφερόμενοι με τό " λουκουμάκι
και νερό μιά πεντάρα και τά δύο ", οι καστανάδες με τό τσου-
βάλι : Κάστανα βραστά... κι' ένας άλλος που πουλούσε φραντζο-
λάκια με μέλι...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Φραντζολάκια με μέλι ; Δέν είμαστε καλά...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα, μάλιστα, φραντζολάκια κομμένα στή μέση έγιάρσια
και
με πασαλειμένα έσωτερικά με μέλι, όπως τά σάντουϊτς και
τά διαλαλούσε : Φραντζολάκια με τό μέλι - πού τά τρώνε οι
άγγέλοι ...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τό καταλαβαίνω πολύ καλά αυτό. Στήν σύγχρονη έποχή μας
δέν υπάρχει λόγος νά κυκλοφορούν πλανόδιοι πωληταί φαγωσί-
μων ειδών, αφού σε κάθε στενό υπάρχουν τρία σουβλατζίδικα
και άλλο πέντε ζαχαροπλαστεία, ενώ και τά περίπτερα άνόμη
διαθέτουν φαγώσιμα είδη. Τότε όμως...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τότε όμως πού οι 'Αθηναίοι χυνόντουσαν στους δρόμους και
κάνανε άτέλειωτες βόλετς Αϊόλου 'Ερμού Σύνταγμα, Σταδίου
- Αϊόλου 'Ερμού Σύνταγμα, Σταδίου και πάλι και ξανά Αϊόλου
'Ερμού, Σύνταγμα, Σταδίου, περπατώντας και τρέχοντας και
πειράζοντας και ρίχνοντας χαρτοπόλεμο και σερπαντίνες,
ήτανε φυσικό νά κουρζωνται και νά πεινοθν και νά θέλουν
κάτι νά φάνε.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ ~~Επίσης...~~ Μάλιστα. Και γυρίζανε οι πλανόδιοι κουλου-
ροπώλες και στραγαλατσηδες και ο λουκουμάκις και νερό
και παίρνανε ζωή τά κενά στομάχια των έορταστών της 'Απο-
κρηῆς.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τήν ἐποχή λοιπόν ἐκεῖνη πού γλεντούσαν ὁμαδικῶς οἱ ἄθη-
ναῖοι, ἔγινε μιᾶ πρωτότυπη καί παράξενη μονομαχία, σχε-
τική μέ τούς πωλητάς τροφίμων στόν δρόμο.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τί εἶδους μονομαχία ; Ποιός θά φάη τά περισσότερα κουλούρια ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ὁχι βέβαια. Μονομαχία μεταξύ πλανοδίων πωλητῶν. Μονομαχία ἄνταγωνισμοῦ. Στήν ὁδόν Σταδίου καί ἀκριβῶς στήν εἴσοδο τῆς Στοᾶς - Ἀρσακείου, εἶχε στήσει τόν πάγκο του ἕνας κουλουροτζής πού εἶχε πλουτίσει τό ἐμπόρευμά του μέ σταφίδες, σῦνα ξερά, λουκούμα, λεμονάδες γκαζόζες καί τσιτσιμπύρες...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ὀλόκληρο κυλιεῖτον δηλαδή.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιά λόγους διαφημιστικούς εἶχε καί μιᾶ πινακίδα στό ὑπαίθριο μαγαζάκι του μέ τά ἀρχικά : Σίγμα - Πι - Ἄλφα-Πι. Σπάπ.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Σ Π Α Π ἐσήμαινε τότε : Σιδηρόδρομος Πειραιῶς Ἀθηνῶν Πελο-
ποννήσου.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί καί φυσικά μιᾶ τέτοια ταμπέλλα κινούσε τήν περιέργεια τῶν περαστικῶν πού ἐπὶ ρωτούσανε τόν ὑπαίθριο καταστηματάρχη ἂν τό μαγαζάκι του εἶχε καμμιά σχέσι μέ τόν σιδηρόδρομο. Κι' ἐκεῖνος ἔδινε τήν ἐξήγησι : Σπάπ σημαίνει Σταθμός Περαιτικῶν Ἀθηναίων Πεινῶντων.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πολύ ὦρατο. Βέβαια : Σ Π Α Π Σταθμός περαστικῶν Ἀθηναίων Πεινῶντων. Φαντάζομαι ὅτι καί μόνο ἐξ αἰτίας τῆς ἐπιγραφῆς του θᾶ ἔκανε χρυσές δουλειές ὁ ἔξυπνος ἐπιχειρηματίας.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί καί ἀκριβῶς αὐτό παρεκίνησε ἕναν ἄλλον συμπολίτη πού που-
λοῦσε κουλούρια στήν γωνία τοῦ Ταχυδρομείου στήν ὁδόν Αἰόλου
νά σημάσῃ μιᾶ ἐπιγραφή μέ τά στοιχεῖα "Ἄλφα - Κάππα - Σίγμα.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί τί ἐννοοῦσε μέ τό "Ἄλφα - Κάππα - Σίγμα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἀναζωογόνησις Κενῶν Στομάχων...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πολύ καλό. "Ἄλφα Κάππα Σίγμα : Ἀναζωογόνησις Κενῶν Στομάχων
Αὕτη ἦτανε ἡ μονομαχία ;

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τελικά ποιος νίκησε στην μονομαχία των κουλουρτζήδων ; 'Ο
'Ο "Αλφα Κάππα Σίγμα ή ο Σπαιη ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ένας τρίτος πού είχε τόν νταβάρ του μέ τά κολούρια του καί
τα στραγάλια του στην όδόν 'Ερμού κοντά στην Καπνικαρέα, γιατί
περνούσανε καί άπ'έκει οί πανηγυρισταί του Καρναβαλιού, ό
όποτος δέν έβαλε πινακίδα μέ άρχικιά, μά τέσσερις στίχους :
'Εσεΐς πού περνάτε - έφ'δσον πεινάτε
έδω νά μασσάτε - κι'άλλου νά μήν πάτε...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κι'έτσι έληξε αύτή ή άναίμακτη μονομαχία της άνανεώσεως των
στομάχων.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πραγματική όμως μονομαχία γινότανε μεταξύ των άρματων του καρ-
ναβαλιού, την τελευταία Κυριακή της 'Αποκριής. Τότε πιά γι-
νότανε πανζουρλισμός στην 'Αθήνα. Κυριολεκτικός πανζουρλισμός.
Δέν υπήρχε άθηναϊος πού νά έμενε στό σπίτι του. "Ολοι σύν
γυναιξί καί τέκνοις, τραβούσανε στό τρίγωνο : Σταδίου - Αιό-
λου 'Ερμού γιά νά δοϋνε την παρελασι των άρμάτων του Καρναβά-
λου. 'Ο Σουρής περιγράφει μιά τέτοια σκηνή. Διάβασέ την Γιάγιο
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ (Διαβάζει) Τά άρματα περνάνε... καί τί καιό μεγάλο
πού γίνεται άπ'τόν κόσμο μέ τόσες αντιρρήσεις
καί βλέπουνε τό ένα, καλυτερο άπ'τό άλλο
καί δός'του φασαρία καί δός'του σηζητήσεις.
Κοσμάκης στά μπαλκόνια χειροκροτεί τά πάντα
καί των πεζοδρομίων οί θεαταί φωνάζουν
τόν κόσμο ξεκουφαίνει της μουσικής ή μπάντα
πλήν όμως είναι όλοι πατευχαριστημένοι.
- Ποιήλοι μασκαράδες παντού κυκλοφορούν
καί γίνεται μεγάλο μασκαρονεπραβέρι
κάθε μασκαράλιε επάνω τους φορούν
τό φέσι του παπού τους, της βάβως τό τσεμπέρι
έμφάνισι αλλάζει κι'αύτός ό Πανωληός
τά ρούχα του τά βγάξει καί τά φορεΐ άλλοιως.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καταλαβαίνεις βέβαια Γιάγιο ότι ο μεγαλύτερος συναγωνισμός στην παρέλασι των άρμάτων γιαότανε από τους άνθοπωλες της 'Αθήνας. Τρία ήτανε τὰ μεγάλα άνθοπωλεϊα : Του Τσούτσου, του Κιτάντη και του Φλεριανού και κάποια χρονιά Γιάγιο, νομίζω στὰ 1910 και τὰ τρία αυτά άνθοπωλεϊα, παρουσιάσανε τό 'ίδιο θέμα : 'Η 'Ανοιξις έρχεται... κι' έγραφε πάλι ο Σουρής :

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

(Διαβάζει) Νά ή "Ανοιξις του Τσούτσου νά και ή του Φλεριανού νά και ή τρίτη του Κιτάντη που μ'ας πήρανε τόν μου Τί λουλούδια, τό μπουκέττα, ποικιλόχρωμος σπονδή και εις τ'άρματα επάνω τί κορίτσια ευειδή που ο κόσμος σαν τά βλέπη, σταματάει τά τραγούδια για να ιδη τί να θαυμάση : Τά κορίτσια ή τά λουλούδια :

Άρματα άνθοστολισμένα, τί γαρύφαλα, τί ρόδα κρενοι γιούλια και ζουμπούλια και κυιλάμινα πολλά ως περνάη με λουλούδια πάντα της ζωής ή ρόδα και σαν ανοιξει ή ζωή μας πάντα να χαμογελά.
'Αλλά μέσα στα λουλούδια, σε άνθόσπαρτη φωλιά να υπάρχουν και κορίτσια να μ'ας δίνουνε φιλιά...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Πονηρός ο Σουρής. Δεν ξέρει τί να πρωτοθαυμάση : Τά λουλούδια των άρμάτων ή τά κορίτσια που ήτανε επάνω στ'άρματα : θυμάμαι στα 1910 ένα άρμα : Τό κήτος του θαλήρου. "Ήμουν τότε πολύ μικρός - καποτε ήμουν κι'εγώ πιτσιρτικός δεν γεννήθηνα μεγάλος - και μου ειχε κάνει τρομακτική έντύπωσι. Ειχε εμφανισθει μιá φάλαινα στο θαλήρο στ'ανοιχτά και τρόμος και φόβος ειχε πιάσει τότε τόν κόσμο. Λέγανε πως ήτανε φάλαινα και ή φαντασία του κόσμου ειχε όργιάσει. Λέγανε πως ειχε καταπιει μιá βάρια μαζί με τους φαράδες... Τέλος πάντων τό κήτος ήτανε μιá επικαιρότης και φυσικά έγινε αποικηάτικο αρμα. Κάποιος σκηνογράφος της εποχής, ειχε κατασκευάσει από πεπιεσμένο χαρτί τό κήτος επάνω σ'ένα κάρρο που τό τραβούσανε δύο έλογα μετεμφιεσμένα και αυτά σε φάρια... Στο στόμα του κήτους ήτανε καθισμένοι δύο νεαροί ιππότες...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τά ἄρματα περνοῦσαν ὄχι ἀνατάπαστα βέβαια καί στό ἀναμεταξύ διάστημα περνοῦσαν καί ὄμιλοι μετεμφισμένων πού πλάνανε καί χοροῦ κάθε τόσο τραγουδώντας, γιατί ἀπό τήν ἐπιτροπή ὅπως ἔχω ἀκούσει βρεβευότανε καί ὁ καλύτερος ὄμιλος μετεμφισμένων.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σωστό εἶναι αὐτό καί θυμῶμαι σχετικῶς μιά συντροφιά νέων πού ἦτανε μασκαρμένοι σέ ποντίκια.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Σέ ποντίκια ; Πῶς αὐτό ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν ἦτανε δύσκολο. Φορέσανε μάσκες ποντικῶν, ἓνα ὀλόσωμο γκριζόμαυρο μαγιό καί μακρυές οὐρές... Χορεύανε τραγουδώντας καί ξαφνικῶς φαινότανε ἓνας ἄλλος μασκαρῆς, σάν καλοθρεμένος γάτος καί ἔκανε ἓνα ν ι ἔ ο υ... καί παίρνανε δρόμο τά ποντίκια.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Εἶπες ὅτι τά ποντίκια χορεύανε καί τραγουδοῦσανε. Εἶμαι βέβαιος ὅτι τραγουδοῦσανε τό παλαιό λαϊκό τραγοῦδι : Πέντε ποντικοί βαρβάτοι...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναι, αὐτό τραγουδοῦσανε. Πῶς τό κατάλαβες ;

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τό φαντάστημα. Καί μέ τήν εὐκαιρία αὐτή, ἕς μᾶς τό τραγουδήση ἡ καλή μας φίλη ἡ Κλειώ.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μ' συνοδεία πλάνου) Πέντε πο- μωρ' πέντε πό-
πέντε ποντικοί βαρβάτοι

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ξέρεις ἀημέτη μου τί διαφορά ὑπάρχει μεταξύ τοῦ παλαιοῦ καρναβαλιοῦ καί τοῦ συγχρόνου ; "Ὅτι στό παλαιό καρναβάλι διεσκέδαζε περισσότερο ὁ ποσμάκης, ὁ λαός ἀπό τοὺς πλούσιους διότι ἡ "Αποκοιῆ ἦτανε γλέντι λαϊκό. Σήμερα γλεντάει πάλι ὁ κόσμος μέ κάποια ἐπιφύλαξι ὅμως.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σήμερα τό γλέντι τοῦ δρόμου δέν ὑφίσταται πραγματικῶς. "Ὅταν ἔχει ὁ καθένας μιά τηλεόρασι στό σπίτι του, βλέπει καί παρακολουθεῖ μέ τήν ἡσυχία του, τά πάντα. "Ἄλλως τε ἔλειψε καί μιά μάστιγα τῆς ἐποχῆς ἐπέινης...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τί μάστιγα ;

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἡ κλοπή καί ἡ λεηλασία τῶν σπιτιῶν. Κάθε νοικοκύρης ἔπαιρνε τήν γυναῖκα του καί τό τσοῦρο του καί τραβοῦσε στό Καρναβάλι ἀφήνοντας τό σπιτικό του ἔρημο. Βρίσκανε εὐκαιρία οἱ διαρρηκτες καί ἀδειάζανε τά σπίτια.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ἔτσι, σέ πολλούς τό ἀποκρηάτικο γλέντι ἔβγαινε ξινό. Πού νά προλάβη ἡ χωροφυλακή νά φυλάη τόσες συνοικίες καί τόσα σπίτια;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἄλλως τε τό λέει κι' αὐτό ὁ Σουρῆς μ' ἓνα του δίστιχο :
- Στά Καρναβάλια τρέχουνε, γλεντᾶνε μέρες νύκτες
καί μπαίνουν νοικοκύρηδες, στά σπίτια, οἱ διαρρηκτες...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Στά πλουσιόσπιτα ὅμως τῆς Ἀθήνας, θά γινότανε ἄλλοιῶτικο τό ἀποκρηάτικο γλέντι.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὅπως δῆποτε. Ἐδῶ δέν περνοῦσε τό φέσι τοῦ παποῦ τῆς βάβως τό τσεμπέρι, γιατί ἡ κομψότης ἦτανε ἐπιβεβλημένη καί ἐξωτερικῶς καί ἐσωτερικῶς...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τί ἐννοεῖς μ' αὐτήν τήν διάκρισι : ἐσωτερικῶς καί ἐξωτερικῶς.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἐννοῶ ὅτι οἱ κυρίες τουλάχιστον, ὅσες φοροῦσανε ντόμινο, μεταξωτό καί μεγάλης πολυτελείας, θά ἔπρεπε νά φοροῦν ἀπό μέσα τουαλέττα χοροῦ ἐπίσης πολυτελέστατη, ὥστε ὅταν θά βγάζανε τό ντόμινο ~~ἐπίσης~~ μετά τήν ἀποκάλυψι καί τήν ἀναγνώρισι, νά φοροῦσανε κάτι τό πιό ἀξιόλογο ἀπό μέσα ἐκτός ἀπό μερικῆς κυρίες καί ντεμουαζέλλες πού δέν ἦτανε μασιέ ἀλλά τραβεστί ἀπλῶς, σάν ἀνθοπόλιδες, σάν κάρμεν ἢ σάν Γιεῖσες χωρίς μάσκα ὁπότε τό τραβεστί τους αὐτό, εἶχε καί θέσι τουαλέττας. Ἀπό τά κοσμικά χρονικά τῆς παλαιᾶς Ἀθήνας, ἔχει πείνει ἱστορικῶς τό ντύσιμο γνωστοτάτης ἀθηναίας πού ἐμφανίστηκε ὡς Γεωργία Σάνδη, μέ κρινολίνο καί καπελλίνα τῆς ἐποχῆς τοῦ 1840 ἐνῶ ὁ καβαλλιέρος της ἦτανε ντυμένος ὁ Ἐλφρέδος Κυσσέ ὁ γάλλος ποιητής, πού ἦτανε ἐραστής τῆς Γεωργίας Σάνδη. Ἐπίσης ὁ παλαιός δημοσιογράφος καί πολιτευτής θεολόγος Νικολοῦδης πού ντύθηκε κάποτε Ἀετιδεύς, ἀπό τό ἔργο τοῦ Ἐδμόνδου Ροστάν...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μὲ ἄλλα λόγια αὐτά τά τραβεστί κοστίζανε πολλά χρήματα...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ασφαλώς καί μέλιστα πολύ περισσότερα από τήν πιό άκριβή τουαλέττα. Φυσικά πάνανε καί χιούμορ μ'αυτά τά τραβεστί μερικοί, όπως μία φορά ο δημοσιογράφος Σπανδωνής είχε αναγγείλει ότι θά φορέση τουαλέττα καί ξέρεις τί έκανε ; 'Επάνω από τό φράνο του, είχε τυλίξει στό στήθος του λουρίδες από χαρτί ύγείας. Είχε καρφισώσει τόν μικρό κύλινδρο στόν ώμο του καί έλεγε διαρκώς : 'Ελλείπει άλλης τουαλέττας, 'φόρεσα χαρτί τουαλέττας... ένώ ο Τζμος Μωραϊτίνης, είχε φορέσει στό κεφάλι του ένα κασιέττο δόηγοϋ τών τράμ καί μέσα από τό καπέλλο είχε κρύψει ένα κουδούνι έπιτραπέζιο καί τό κτυπούσε πότε πότε λέγοντας : Είμαι τό τράμ... είμαι τό τράμ...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Στά πρώτα χρόνια της έπιβολής του ταγινό στην 'Αθήνα, έγραφε μία γυναίκα, ή σύζυγος του 'Αντώνη Βώττη, του μακαρίτη θεατρικού συγγραφέως καί εύθυμογράφου, ή Δόλα Βώττη της οίκογενείας Στίλη των παιδιών κομμωτών. Έγραφε ένα περίφημο τραγουδι σε ρυθμό ταγινό. Της Κολομπίνας τό φιλί... που άξίζει νά τό θυμηθούμε πάλι, γιατί άκόμη τραγουδιέται κι'έξ έχουν περάσει πενήντα χρόνια από τότε. 'Η κλειώ θά μας τό θυμίση.

ΚΑΒΙΩ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου)

Μέ σάν της Κολομπίνας τό φιλί
μέσ'τήν 'Απόρησά τήν τρελλή
δέν είδα άλλο τόσο μαγικό
τόσο δροσάτο καί γλυκό...

Κ. τ. λ. Κ. τ. λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Εχομε οεί τόσο πολλά για τήν παληά 'Απόρησα μά λησμονήσαμε κάποιο έθιμο, που έχει μόνο κρατάει άκόμη στην έποχή μας μά έχει γίνει απαραίτητο για τό άθηναϊνό Καρναβάλι...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κατάλαβα για ποιό πράγμα θέλεις νά μιλήσωμε. Για τά ποτιγιόδι

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάγνο μου έχεις γίνει επικίνδυνα έξυπνος. Μέλιστα για τά ποτιγιόν θέλω νά πω. Ξέρεις τί είναι τό ποτιγιόν καί από που μας κουβαλήθηκαν στην 'Ελλάδα ;

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αυτό δά έλειπε νά μήν τό ξερω. 'Απότήν Γαλλία, τόν περασμένον αιώνα, γύρω στα 1870 έδω κι'ένατό χρόνια...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάλι στα φίλε μου. Άρκει νά σου πω ότι ο Σουρής έχει κά-
ποιο του σατρωικό ποίημα πού άρχίζει έτσι ; Είς τόν τρελλό
του ποτιγιόν χορό...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Δέν μου φαίνεται παράξενο, γιατί ποτιγιόν έσήμεινε τόν περα-
σμένον αιώνα ένα είδος χορού πού χορευότανε στην Γαλλία μέ
φουστα χωριάτικη. Κότ' έλέγετο αυτή ή φουστα και ποτιγιόν ο
χωριάτικος αυτός χορός. Όμως κατά την διάρκεια του ποτιγιόν,
του χορού, οι γυναίκες έπρεπε νά κρατούν διάφορα χωριάτικα
φεύτικα αντικείμενα, είτε λουλούδια του άγρου, είτε κανένα
μικρό μύλο μέ τά φτερά του, είτε μία χωριάτικη γαβάθα και κά-
τι τέτοια. Αυτό τό αντικείμενο τό προσέφερε στον καθολικό
της έν την είχε χορέψει καλά. Έτσι και τά μικροαντικείμενα
αυτά είχαν αποκτηθεί από τό όνομα του χορού ποτιγιόν, ή
μύλλον ά ξ ε σ σ ο υ ά ρ ν τ υ ποτιγιόν, έξαρτήματα δηλαδή
του χορού ποτιγιόν.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπράβο Γιάγιο, στίς έξετάσεις πού έδωσες σου βάζω άριστα μέ
τόνο. Όμως έμεϊς οι Έλληνες πού παραλαμβάνομε ξενικά έθιμα
και τά κάνομε δικιά μας, δημιουργήσαμε ολόκληρη βιοτεχνία για
χάρτινα μικροαντικείμενα πού τά αποκαλέσαμε όλα μαζί : Κοτι-
γιόν... Και μ'όλο πού κανέναν δέν χορεύει ποτιγιόν - τόν χορό
δηλαδή - εξακολουθούμε νά μήν μπορούμε νά κάνωμε Άπόκρια
χωρίς τά χάρτινα αυτά στολίδια τά ποτιγιόν... Όμως μήν ξεχ-
νής αγαπητέ μου Γιάγιο ότι άπόψε είναι ή τελευταία Κυριακή
του Καρναβαλιού και θ'έξιζε νά τελειώσωμε την συνάντησί μας
μέ κάτι ένθουσιαστικά άθηναϊκά...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Δέν είναι δύσκολο νά μας κάνη ή Κλειώ ένα μπουκέττο από λαϊ-
κές άποκρηάτικες μελωδίες πού νά μας γυρίσουν κι'έν ές και
όσους μας άποθνε μερικά χρόνια πίσω... Έλα Κλειώ... Λεμονάκι
μυρωδάτο και συνέχεια... όσο θέλεις.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Λέ- μωρέ λεϊμονάκι μυρωδάτο...

Κ.τ.χ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάγιο μου τελειώσαμε και γι'άποψε. Σου εύχομαι καλή Σαρα-
νοστή... και τά λοιπά και τά λοιπά...